



# Butlletí del Consell General

---

Núm. 56/2020

Casa de la Vall, 17 de juliol del 2020

---

## SUMARI

---

### 2- PROCEDIMENT LEGISLATIU COMÚ

#### 2.2 Proposicions de llei

Pròrroga al termini per a la presentació d'esmenes a la **Proposició de llei qualificada de transparència i accés a la informació pública.** *pàg. 2*

### 3- PROCEDIMENTS ESPECIALS

#### 3.2.2 Proposicions de llei qualificada

Pròrroga al termini per a la presentació d'esmenes a la **Proposició de llei de modificació de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum.** *pàg. 2*

### 4- IMPULS I CONTROL DE L'ACCIÓ POLÍTICA DEL GOVERN

#### 4.4.1 Preguntes

Publicació de les preguntes amb resposta escrita del Govern presentades pel M. I. Sr. Jordi Font Mariné, conseller general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 15 de juliol del 2020, relatives **al transport sanitari**, (Reg. Núm. 537). *pàg. 2*

Publicació de les preguntes amb resposta escrita del Govern presentades per la M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud, consellera general del Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, per escrit de data 16 de juliol del 2020, relatives **als temes relacionats amb els tècnics auxiliars sanitaris del Principat**, (Reg. Núm. 540). *pàg. 3*

#### 4.4.2 Respostes escrites

Publicació de la resposta del Govern a les preguntes formulades per la M. I. Sra. Susanna Vela Palomares, consellera general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 28 de maig del 2020, relatives **a les mesures destinades a la cultura i al sector cultural.** *pàg. 3*

Publicació de la resposta del Govern a les preguntes formulades per la M. I. Sra. Susanna Vela Palomares, consellera general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 4 de juny del 2020, relatives **a la presa de temperatura per part de comerços, llocs de treball i altres establiments.** *pàg. 9*

## 2- PROCEDIMENT LEGISLATIU COMÚ

### 2.2 Proposicions de llei

#### Edicte

La Sindicatura, en reunió tinguda el dia 17 de juliol del 2020, exercint les atribucions que li confereix l'article 80 del Reglament del Consell General, ha acordat a demanda de la M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset, presidenta suplent del Grup Parlamentari Demòcrata, prorrogar el termini per a la presentació d'esmenes a la **Proposició de llei qualificada de transparència i accés a la informació pública**. El nou termini finalitza el dia 9 de setembre del 2020, a les 13.30h.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 17 de juliol del 2020

Roser Suñé Pascuet  
Síndica General

## 3- PROCEDIMENTS ESPECIALS

### 3.2.2 Proposicions de llei qualificada

#### Edicte

La Sindicatura, en reunió tinguda el dia 17 de juliol del 2020, exercint les atribucions que li confereix l'article 80 del Reglament del Consell General, ha acordat a demanda de la M. I. Sra. Judith Salazar Álvarez, presidenta suplent del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, prorrogar el termini per a la presentació d'esmenes a la **Proposició de llei de modificació de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum**. El nou termini finalitza el dia 7 de setembre del 2020, a les 13.30h.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 17 de juliol del 2020

Roser Suñé Pascuet  
Síndica General

## 4- IMPULS I CONTROL DE L'ACCIÓ POLÍTICA DEL GOVERN

### 4.4.1 Preguntes

#### Edicte

La Sindicatura, en reunió tinguda el dia 17 de juliol del 2020, ha examinat les preguntes amb resposta escrita del Govern presentades pel M. I. Sr. Jordi Font Mariné, conseller general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 15 de juliol del 2020, relatives **al transport sanitari** i d'acord amb els articles 18 i 130 del Reglament del Consell General ha acordat admetre-les a tràmit i ordenar la seva publicació, (Reg. Núm. 537).

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 17 de juliol del 2020

Roser Suñé Pascuet  
Síndica General

#### Molt il·lustre Senyora,

El sotassignat, Jordi Font Mariné, conseller general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, d'acord amb el que disposen els articles 130 i següents del Reglament del Consell General, formulo les preguntes següents perquè, en el millor termini, el Govern presenti, per escrit, les respostes corresponents.

#### Preguntes que es formulen amb relació al transport sanitari

Vist que l'11 de novembre del 2019 va tenir lloc la primera reunió del grup de treball que s'ha encarregat de revisar el model de transport sanitari i que la trobada, en la qual van participar tots els membres de l'organisme (ministeri de Salut, SAAS, CASS, ministeri d'Afers Socials, bombers i Creu Roja), va servir per mantenir una primera presa de contacte i perquè cada actor pogués exposar els serveis que du a terme i els mitjans dels quals disposa.

Vista la decisió del Ministeri de Salut d'ajornar el concurs públic per adjudicar una nova concessió relativa al transport sanitari i de renovar per un any més el contracte establert amb Ambulàncies del Pirineu.

Vist que tècnics de transport sanitari demanen que el Servei Andorrà d'Atenció Sanitària avalui la possibilitat de tornar a assumir íntegrament aquest servei, ja que consideren que així es prestaria una millor atenció, se n'abaratiria el cost i es donaria una major estabilitat laboral i unes millors condicions als professionals del sector.

Es formulen les preguntes següents:

1. Quines han estat les motivacions que han dut al Ministeri de Salut ha renovar per un any més la concessió d'Ambulàncies del Pirineu el transport sanitari?
2. En base a quina norma s'ha renovat tàcitament un any més el contracte de concessió establert al seu dia amb Ambulàncies del Pirineu?
3. Qui ha d'avaluar les necessitats existents en transport sanitari?
4. Qui és el responsable de la redacció d'un plec de bases pel concurs que ha de reorganitzar un transport que no sempre funciona, o ha funcionat, ni a satisfacció de l'Administració ni de l'administrat?
5. La taula que s'ha d'encarregar de revisar el model de transport sanitari ha fet alguna reunió més després de la celebrada el mes de novembre de l'any passat?
6. Quines són les conclusions a les que ha arribat aquesta taula per posar ordre a les pràctiques actuals i aclarir els competències dels actors implicats en aquest transport?
7. Quin és el calendari previst pel Govern per elaborar i redactar el concurs públic?

Andorra la Vella, 15 de juliol del 2020

Jordi Font Mariné

Conseller General

Grup Parlamentari Socialdemòcrata

### **Edicte**

La Sindicatura, en reunió tinguda el dia 17 de juliol del 2020, ha examinat les preguntes amb resposta escrita del Govern presentades per la M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud, consellera general del Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, per escrit de data 16 de juliol del 2020, relatives **als temes relacionats amb els tècnics auxiliars sanitaris del Principat** i d'acord amb els articles 18 i 130 del Reglament del Consell General ha acordat admetre-les a tràmit i ordenar la seva publicació, (Reg. Núm. 540).

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 17 de juliol del 2020

Roser Suñé Pascuet

Síndica General

### **M. I Sindicatura,**

La sotassignada, M.I Carine Montaner Raynaud consellera general del Grup Parlamentari Terceravia-Unió Laurediana, d'acord amb el que disposa el

capítol IV del reglament del Consell General, formulo la següent pregunta, perquè sigui resposta pel Govern, de forma escrita.

### **Pregunta que es formula al Govern relativa als temes relacionats als tècnics auxiliars sanitaris del Principat.**

Tenint en compte el gran esforç de les categories professionals del SAAS en període de la COVID 19 :

Es demana a Govern,

1. Si ha previst dur a terme accions a nivell dels països veïns per tal d'homologar, fora d'Andorra, el diploma lliurat pel Govern d'Andorra d'ensenyament professional en professions sanitàries i socials ? Si pensa possible aconseguir una equivalència com a TCAE per exemple en el cas d'Espanya (Títol espanyol de Técnico en Cuidados Auxiliares de Enfermería)? Si s'ha previst un reconeixement com a Tècnic?
2. També es demana quan de temps necessita Govern per estudiar els estatuts entrats a tràmits per tal de crear l'associació de Tècnics auxiliars sanitaris del Principat?

Data el 16 de juliol del 2020

Carine Montaner Raynaud

Consellera General

### **4.4.2 Respostes escrites**

#### **Edicte**

La síndica general, d'acord amb les previsions de l'article 90 del Reglament del Consell General,

Disposa

Publicar la resposta del Govern a les preguntes formulades per la M. I. Sra. Susanna Vela Palomares, consellera general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 28 de maig del 2020, relatives **a les mesures destinades a la cultura i al sector cultural**, i publicades en el Butlletí del Consell General número 40/2020, del 3 de juny.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 15 de juliol del 2020

Roser Suñé Pascuet

Síndica General

## Ministeri de Cultura i Esports Preguntes escrites al Govern (Reg. Núm. 340)

### Pregunta escrita al Govern que es formula en relació a les mesures destinades a la cultura i al sector cultural. Núm. 340, formulada per a la M. I. Sra. Susanna Vela Palomares, consellera general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata

Resposta escrita a la pregunta efectuada el 28 de maig del 2020 per la M.I. Sra. Susanna Vela Palomares, consellera general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, en relació amb les mesures destinades a la cultura i al sector cultural, registrada amb el núm. 340.

Vist que la UNESCO ha demanat als seus estats membres que vetllin per les condicions professionals, socials i econòmiques dels artistes en aquesta crisi provocada per la Covid-19.

Vist que el Govern s'ha adherit al Manifest Cultural d'Andorra el passat 18 de maig, Dia Internacional dels Museus.

1. Quines mesures establirà el Govern per mantenir tota l'estructura cultural i el llegat patrimonial i cultural i quina serà la inversió econòmica?
2. Quines mesures de xoc, a curt termini i mitjà, adoptarà el Govern per protegir el sector de la crisi i per evitar la desaparició dels professionals que treballen per la cultura i quina serà la inversió econòmica?

#### Resposta 1

El Ministeri de Cultura i Esports va presentar, abans de la pandèmia, un document de treball per a la totalitat de la legislatura; és a dir, fins al 2023. Amb la crisi sanitària i la necessitat que l'Estat es preocupés en primer lloc per la salut de les persones, el Govern s'ha vist obligat, sobre aquesta mateixa base, a reformular i prioritzar novament els objectius continguts en aquell document.

En segon terme, el Govern va posar a disposició de les empreses i els autònoms, de qualsevol àmbit, evidentment les indústries creatives i el sector cultural inclosos, un seguit de mesures per pal·liar els efectes de la crisi econòmica derivada dels esforços de confinament a fi d'aturar la transmissió de la pandèmia. Entre aquests ajuts hi havia la possibilitat de demanar crèdits a tipus 0%, reduccions de les quotes de pagament a la CASS, exempcions i fraccionament dels impostos, reducció de les factures d'electricitat i telefonia, i l'exoneració del pagament

dels lloguers per als empresaris o autònoms durant els mesos de confinament, així com la reducció gradual fins al quart mes a comptar del juny passat.

Ara bé, després d'haver rebut i atès el primer impacte, calia repensar l'estratègia cultural de la legislatura i, arribats a aquest punt, això volia dir incidir en aspectes orgànics i funcionals i replantejar projectes. La necessitat urgent de pensar escenaris socioculturals nous i projectes diferents que s'adeqüin als constrenyiments actuals, que molt possiblement persistiran durant algun temps, ens obliga a analitzar l'impacte dels projectes i anar cap a models d'avaluació més immediats, per conèixer la seva capacitat de fomentar la creativitat i la innovació i impulsar un teixit productiu a l'entorn de la cultura. Sens dubte, haurem de plantejar un canvi de paradigma en la gestió cultural si volem fomentar la indústria cultural i posar en valor la capacitat creativa de la nostra societat. Haurem d'avaluar i prioritzar els projectes transversals amb més repercussió social, cultural i econòmica.

Cal partir de la premissa que els objectius de la legislatura són vàlids. I cal tenir en compte que la feina de base del personal del Ministeri és justament treballar per mantenir l'estructura cultural i el llegat patrimonial, que difícilment es podrien preservar si el Ministeri no desenvolupés aquesta tasca. Durant el període de confinament, des del mes de març fins fa poques setmanes, amb la reobertura el dia 2 de juny de la majoria de les instal·lacions, els equips del Ministeri han treballat per donar suport a departaments fortament col·lapsats per la situació creada, per una banda; establir plans de millora de la conservació i la difusió del nostre patrimoni cultural i patrimonial, d'altra banda, i finalment, estructurar projectes resilients i sostenibles per al futur proper. Vull deixar palès, en aquest punt, un agraïment especial a tots els que ho han fet i ho segueixen fent.

Mantenir aquesta estructura és, en si mateix, la mesura per oferir garanties d'implementar els projectes que les diferents àrees tenen l'encàrrec de repensar i treballar conjuntament amb els actors concernits per cada disciplina artística i domini cultural.

L'adhesió al Manifest cultural és l'acceptació, com no pot ser d'una altra forma, del compromís del sector públic amb i per la cultura. De la seva lectura se'n desprèn un missatge que interpel·la transversalment tots els actors i que resulta la fórmula òptima per treballar pel món cultural. En aquest sentit, l'altra base en la qual el Govern ha bastit la seva estratègia, i ho seguirà fent a partir de la COVID-19, és el diàleg continu amb els interlocutors del sector.

Pel que fa a la segona part de la pregunta 1, la inversió per dur a terme aquest replantejament i exercici

d'adaptació serà tota la dotació pressupostària prevista per a l'exercici 2020 aprovada en seu parlamentària el dia 27 de febrer amb excepció d'una suma de gairebé 2.000.000 €, que els departaments de Cultura han cedit per fer front a la crisi sanitària.

## Resposta 2

### Mesures a curt i mitjà termini

La COVID-19 deixa, entre tots els seus efectes, el de la distància social com a mesura per combatre la transmissió comunitària. En el context de digitalització de l'oferta cultural durant la COVID-19 i aproximació per mitjans telemàtics es treballen els projectes següents, en els dominis de les **arts escèniques, musicals, plàstiques** i la difusió de la **llengua**.

El 17 de març s'havia d'inaugurar presencialment l'exposició *Joan Monegal. El simbolisme estètic*, i, en pocs dies, es va repensar i es va impulsar en format digital. Durant la persistència de la crisi sanitària, se'n va poder gaudir a través de les xarxes. Vista la bona acollida del públic, a curt i mitjà termini, se seguiran potenciant els projectes d'**exposicions digitals** per donar a conèixer l'art plàstic nacional i els artistes del país.

L'aposta per la digitalització acompanyarà les **exposicions presencials**, que seguiran endavant perquè el Govern creu que Andorra ha de disposar d'un espai expositiu que permeti fer conèixer els artistes plàstics i alhora atregui exposicions referents que complementin l'oferta per als turistes que ens visiten. Aquest repte requerirà més energia, atès que el Comú d'Escaldes-Engordany ha manifestat la seva intenció de no seguir col·laborant amb el Govern en pro de la cultura. Lamentem profundament aquest fet, que ha consternat també el col·lectiu d'artistes plàstics, que ens han fet arribar el seu desencant. La nostra dimensió i les competències compartides en matèria cultural fan que el Govern i els comuns siguin cooperadors necessaris per assolir aquest objectiu.

El Govern en les properes setmanes promourà noves col·laboracions, a fi d'assolir aquest objectiu optimitzant recursos i compartint-los, i que les exposicions en marxa puguin ser gaudides pels nostres conciutadans i visitants.

L'Àrea de Museus i Monuments ha ofert set propostes digitals elaborades amb recursos propis (**Històries de portes endins**) per apropar els museus a les famílies confinades a casa, i en continuarà oferint. La presència a les xarxes genera interacció i estimula les visites.

En una primera fase, l'**Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra** s'ha centrat en la creació de producte audiovisual de qualitat amb l'objectiu d'acompanyar

la població i donar suport als nostres creadors musicals i músics professionals. S'han creat 90 càpsules artístiques i didàctiques amb músics i col·laboradors vinculats amb la Fundació, però també amb músics i artistes que per primera vegada han col·laborat amb nosaltres. Projectes audiovisuals com l'**ON-CANÇÓ**, la *Jonca en dansa* i *Tots som l'ONCA* en són un bon exemple.

La fundació **Museand** ha creat durant el confinament i continuarà creant continguts de qualitat per compartir a través de les xarxes socials. A més, s'ha modificat tota la programació de les futures exposicions i de les activitats vinculades per tal d'adaptar-nos a la nova situació creada. L'objectiu és seguir oferint un producte cultural d'altíssima qualitat, accessible per a tothom i vinculat a la cultura andorrana. La fundació manté el projecte de creació d'un videojoc del Museu Carmen Thyssen (20.000 €) i segueix treballant en la implementació de les noves tecnologies al Museu (pantalles interactives, audioguies d'última generació...).

La Presidència dels Patronats de les Fundacions per part del Ministeri ha permès impulsar i ha acceptat de forma unànime aquests projectes.

Gran part de les **càpsules** de contingut patrimonial i històric impulsades per l'Institut d'Estudis Andorrans ha comptat amb la participació de l'equip de Patrimoni Cultural del Ministeri.

El programa de **digitalització d'arxius**, que ha estat un gran èxit durant el confinament, ens ha fet portar la proposta a la totalitat del Departament. En aquests moments s'hi estan implicant la totalitat d'unitats operatives. Afectarà paper, però també béns mobles i immobles. Bona part d'aquestes digitalitzacions passaran a ús públic i a la promoció del patrimoni.

El programa d'**inventari general de béns mobles i immobles** continuarà. S'està traspasant la informació al programari nou del Museum Plus, amb algunes dificultats, i es preparen les caixes de béns mobles a fi que es puguin traslladar al Rosaleda. La Biblioteca Nacional també reprèn el seu trasllat, que es va veure interromput per la pandèmia.

Pel que fa al programa de **promoció de la llengua oficial**, el tancament dels centres d'autoaprenentatge ha obligat a adaptar els recursos que l'Àrea de Llengua Catalana posa a l'abast dels aprenents de la llengua. En aquest sentit, s'ha posat en marxa la campanya **Ara, el català, també des de casa**, que ha permès als usuaris seguir l'aprenentatge de forma telemàtica i incorporar nous aprenents que descobrien una oportunitat per iniciar-se a través d'aquesta fórmula (recursos propis).

Paral·lelament, en l'àmbit de la **formació d'adults**, l'equip docent del Departament va poder garantir el

manteniment de tots els cursos en format virtual en un procés d'adaptació ràpid i un seguiment personalitzat a través d'altres eines telemàtiques per als alumnes que no podien seguir el nou format dels cursos.

Les mesures sanitàries imposades a la República Txeca van alterar l'activitat acadèmica de la Universitat Carolina de Praga i, de retruc, la del **Centre Carlemany de la Llengua Catalana**, que va haver d'adaptar tots els cursos. El perfil dels usuaris, eminentment universitaris, ha garantit un seguiment del 100% dels cursos.

El Departament de Política Lingüística, conjuntament amb l'Institut Ramon Llull, també ha treballat en la reformulació del **Campus universitari de la llengua catalana**, previst per al final de juliol, i l'ha adaptat a un format virtual perquè els estudiants universitaris d'arreu del món hi puguin participar.

En aquest mateix sentit, es renovarà i s'ampliarà l'**apartat de llengua** del web del Ministeri per incorporar-hi tots els nous recursos de formació i afavorir les opcions de l'aprenentatge en línia. Així mateix, es procedirà al **trasllat del Centre d'Autoaprenentatge d'Encamp** a les noves instal·lacions del Rosaleda segons el calendari previst.

En l'àmbit normatiu, el mes d'abril es va poder concloure el treball d'aprovació i modificació del **Decret de creació i regulació dels diplomes oficials de llengua catalana**, que se centra especialment a millorar el nivell d'exigència a l'hora d'acreditar el coneixement de la llengua oficial per accedir a l'Administració i estableix la certificació del nivell requerit com a requisit previ per participar en un procés de selecció.

Al capdavant d'aquests projectes hi ha el Departament de Política Lingüística.

Els primers efectes de la COVID-19 són els de la reducció dels desplaçaments i el fet que, a mesura que es van repreneixent, es facin en trajectes de menys distància. En aquest sentit, l'aposta pel producte nacional i el consum al país ens porten a apostar a curt i mitjà termini per:

Completar i millorar el **Cens d'artistes digital**, ANDART, que conté una completa fitxa de cada artista amb les dades de contacte, el currículum, mostres de l'obra, les disciplines que treballa..., per convertir-lo en un "catàleg" que ajudi les empreses, les institucions, etc. a visualitzar el panorama artístic i a poder fer les seves demandes de serveis. Aquest darrer punt s'enllaçarà amb el projecte de diplomàcia cultural que es descriu més endavant per quan els desplaçaments es restableixin.

Mantenir les **ajudes al sector cultural** i pel mateix import (150.000 €) per a projectes de totes les

disciplines artístiques: enguany se n'han adjudicat 43 (inclòs un ajut a la creació literària), per fomentar la vitalitat artística tant del teixit associatiu i del sector empresarial cultural com dels artistes individuals que preparen projectes musicals, escènics, literaris, de difusió de la cultura, editorials, etc.

La interlocució directa amb tots i cadascun dels col·lectius que subscriuen un conveni amb el Ministeri ha permès conèixer l'abast de les modificacions introduïdes al respecte i, per tant, aplicar una adaptació del pressupost que de manera consensuada i solidària ha passat al fons solidari per fer front a la COVID-19.

Si les condicions sanitàries ho segueixen permetent, i escoltant les peticions de l'Associació d'Editors d'Andorra, es mantindrà la presència del Ministeri de Cultura i Esports a la **Fira del llibre de Barcelona**, a la **Fira del llibre del Pirineu d'Organyà** i a alguna de les **Viles del llibre** (la Pobla de Segur, Besalú, Cervera...) per al nostre sector editorial. La presència en aquests certàmens literaris i editorials va sempre acompanyada de la dita Associació i de l'Associació Llibre del Pirineu, perquè són el mercat natural dels nostres llibres i els nostres escriptors. En aquests certàmens s'apleguen anualment els escriptors andorrans que presenten obra nova, les editorials amb les darreres novetats i les últimes publicacions que hagi pogut editar el Ministeri de Cultura. Es manté la dotació pressupostària prevista al pressupost per a l'exercici 2020.

Com a resultat dels intensos contactes mantinguts tot al llarg d'aquest període entre el Ministeri de Cultura i Esports i els departaments de Cultura dels comuns, es posarà en marxa l'acord per bastir una **agenda cultural única coordinada** a fi d'optimitzar i millorar la programació del segon semestre de l'any i del futur. Associacions culturals i programadors d'esdeveniments privats tenen ja accés a la web **www.agenda.ad** per visualitzar l'activitat global programada i fer-hi les seves aportacions (6.000 € anuals a repartir entre Govern i comuns). I, ara més que mai, s'ha de fer un pas endavant perquè l'oferta que es pot mantenir tot respectant les mesures de precaució arribi a la totalitat del territori de forma complementària quan hi hagi més d'un acte, i de forma estratègica quan els actes programats siguin d'un format que permeti més aflluència.

El Ministeri ha col·laborat, i ho continuarà fent, amb les **campanyes** per al foment del **consum responsable amb els actes culturals cancel·lats**, juntament amb el Servei d'Atenció al Consumidor, i per al foment del **consum intern en general i el cultural en especial**, amb el Ministeri de Presidència, Economia i Empresa. En aquest esforç conjunt de promoció, l'oferta cultural és un dels quatre eixos sobre els quals es

vertebra la campanya de promoció i foment del consum intern del Govern, actualment en ple desplegament mediàtic.

En el terreny de les **arts escèniques**, durant el confinament l'Escena Nacional d'Andorra va efectuar una enquesta entre els professionals i els amateurs del sector per avaluar quin impacte hi havia tingut la COVID-19 i quins projectes podia engegar l'ENA per ajudar-los. Fruit d'aquesta reflexió comuna, els nous projectes de l'ENA es focalitzaran a donar resposta a les demandes actuals del sector. Com a resultat d'aquest treball, per a aquest any 2020 es presentaran **tres projectes de producció**: una producció familiar, una producció que es valorarà que sigui multidisciplinària, en espais no convencionals i amb limitació d'aforament, i una producció d'escenes a distància (en línia) (8.950 €).

Paral·lelament, l'ENA ha impulsat la creació de la **Jove Companyia Nacional**: un projecte pensat per a joves de 16 a 21 anys que tinguin interès per vincular-se a les arts escèniques, no només des de la interpretació, sinó també des de les diverses disciplines i arts vinculades a la posada en escena (15.000 €).

En l'àmbit de les **arts musicals**, s'ha treballat per poder endegar, quan la situació sanitària ho permetés, projectes culturals centrats a donar suport als nostres músics, però també a la indústria cultural d'Andorra. Amb uns objectius molt clars, marcats al Pla director de la Fundació (Andorra, Formació i Persones), l'equip de la FONCA ha destinat els seus esforços a modificar projectes de concerts més tradicionals i donar pas a projectes originals i engrescadors com l'ON-Carrer (12.000 €), que ha rebut 37 propostes de músics i creadors artístics vinculats a la nostra cultura dels quals se n'han retingut 26. També s'ha posat a disposició d'agrupacions artístiques del país l'Orquestra Nacional per tal d'idear projectes conjunts a mitjà termini.

El projecte del Museu Nacional no s'abandona, sinó que es retarda, almenys pel que fa a la instal·lació física. Durant els mesos de confinament es va continuar treballant i a curt termini se seguirà elaborant el relat nacional amb la participació d'experts en les diferents èpoques des de l'aparició del Coprincipat fins a l'actualitat, en la seva quasi totalitat integrants del teixit cultural del país. Pel que fa a les col·leccions exposables, des de l'Àrea de Béns Mobles es treballa per crear una col·lecció de referència.

Un altre eix de treball a curt i mitjà termini consisteix a consolidar els lligams amb els països de l'entorn i treballar en la projecció dels nostres agents culturals.

Es renovarà el conveni de la residència d'artistes **Faber Andorra**, projecte conjunt amb l'Institut

Ramon Llull, per a dos anys més. A curt termini continuarà oferint la residència a tres intel·lectuals i estudiosos de proximitat el semestre vinent i avançarà en l'organització del projecte d'intercanvi per oferir una estada d'estudi fora de les nostres fronteres, en justa contraprestació a l'estada que ofereix el Ministeri de Cultura i Esports des de l'any 2019.

Dins el programa de política cultural exterior, durant aquest període s'han elaborat les estratègies per definir les **accions de diplomàcia cultural** que els ministeris d'Exteriors i de Cultura engegaran conjuntament l'any que ve per donar visibilitat i projecció als artistes nacionals fora de les nostres fronteres. L'ajornament del projecte de la Biennal de Venècia, pel que significava de projecció exterior per a artistes i comissaris, quedarà compensat per un projecte nou i engrescador de presència cultural que impulsarà els artistes andorrans, i la seva obra, a les ciutats europees on Andorra té seu diplomàtica.

Se seguirà el treball de les candidatures de la Unesco a les quals aspira Andorra, tant des del Copilotatge, com la de la Creació del Coprincipat, com d'aquelles en les quals pren part (Festa de l'Os) i també de les que ja tenen reconeixement, com la de les festes del solstici d'estiu.

Reobertura i foment de les instal·lacions culturals.

A partir del 28 de juny es va reprendre el **préstec bibliotecari**, una iniciativa treballada de forma coordinada amb la Xarxa de Biblioteques. I fa ja un parell de setmanes va ser possible obrir la resta de serveis que ofereixen les biblioteques del país.

El dia 2 passat es van reobrir les instal·lacions culturals, **sales d'exposicions, centres d'autoaprenentatge i museus**.

Des de la Taula de Museus es va acordar la gratuïtat de l'accés a les instal·lacions museístiques a fi que el conjunt de ciutadanes i ciutadans poguessin gaudir-ne. La mesura ha estat molt ben rebuda i ha assolit un doble objectiu, ja que ha produït efecte crida i ha permès enregistrar un bon nombre de visitants també aquests primers dies de juliol.

Una acció que donarà fruits a curt i mitjà termini és la instal·lació el dia 1 de juliol passat de les audioguies als vuit museus que gestiona el Ministeri de Cultura i Esports. Permetran personalitzar la durada i els tempos de la visita, diversificar l'oferta i complementar les visites guiades. L'actualització de continguts i la traducció a quatre llengües s'han fet amb la participació del cos de guies.

Davant de les dificultats per a la obertura dels museus privats, s'ha contactat bilateralment amb cadascun per conèixer la seva casuística concreta i oferir ajuda i suport durant els propers mesos fins que puguin obrir.

Properament es presentarà una acció impulsada pel Ministeri, que s'ha treballat des dels darrers mesos del 2019 i que té per objectiu una promoció conjunta de tots els museus del país, sense discriminació en funció de si la gestió i titularitat és de caràcter públic o privat.

Durant aquest període també s'han obert els **Tallers de la Massana** per a dos artistes nacionals i es continuaran mantenint oberts per oferir-los als artistes que ho necessitin.

Accions que afectaran de forma transversal el món cultural:

Les accions d'acompanyament a l'**associacionisme** que s'han iniciat durant el període de confinament des del Ministeri amb els sectors de les arts escèniques i dels galeristes d'art privats tindran la continuïtat desitjada perquè es convertiran en interlocutors vàlids i permanents per al Ministeri de Cultura, que podrà recollir les seves demandes i inquietuds. Les associacions de professionals de les arts escèniques i de les galeries d'art estan en ple procés de creació, redacció d'estatuts i organització interna, i esperem veure'n els fruits ben aviat. Amb uns sectors organitzats el diàleg és més fluid i es pot donar resposta de manera més ràpida i eficaç a les necessitats i millorar en la gestió i la col·laboració cap a la consecució dels objectius comuns.

Durant el període de confinament, conjuntament amb la Secretaria d'Estat d'Igualtat i Participació Ciutadana es va decidir que, lluny de semblar una amenaça, seguir el calendari inicialment proposat per al **Llibre blanc de la cultura** era precisament una oportunitat, ja que en moments com aquest és quan realment cal recollir la participació del sector. Des del 8 de maig passat han tingut lloc desenes de fòrums en format virtual entre tots els sectors, artistes i agents culturals per conèixer de primera mà les necessitats, les inquietuds i les mancances dels col·lectius culturals i dels artistes. A finals de desembre en culminarà la redacció i es disposarà d'una eina clau per al disseny de polítiques culturals a mitjà termini i amb vocació de perdurar.

Paral·lelament, es publicarà l'**Estudi de les polítiques culturals**, que és complementari del Llibre blanc de la cultura. Aquest treball, que ha avaluat les polítiques culturals dels últims quinze anys al nostre país i serveix per argumentar les noves mesures que s'implantaràn, ha comptat amb la col·laboració econòmica de la Fundació Reig.

S'ha mantingut i ampliat el **pla d'ocupació** que està permetent donar feina durant els mesos de juliol i agost a catorze persones (guies d'estiu) que mantindran obertes les esglésies romàniques més emblemàtiques del nostre país, a més del Santuari de Meritxell, i donaran suport als museus.

En l'àmbit patrimonial, es promourà la **contractació d'empreses del país** que facin obres de conservació, restauració i arqueologia. Això inclou tant les petites obres de manteniment dels BIC (pla sanitari de monuments), com les obres que cal fer per raons importants de conservació o restauració.

En aquest sentit, la recuperació del **patrimoni**, exemplificada en la reconstrucció de Sant Vicenç d'Enclar, esdevé un símbol, i a curt termini es disposarà de les conclusions derivades de l'adjudicació de la recerca arqueològica i la classificació de les pedres caigudes. La intenció a mitjà termini és licitar el projecte de reconstrucció després del treball conjunt amb el Comú d'Andorra la Vella.

Al seu torn, i malgrat les contingències pressupostàries, el pla de manteniment dels béns patrimonials segueix el full de ruta previst. Properament, com es va anunciar en seu parlamentària, es licitaran les obres del Pont de la Margineda.

Les **Nits d'estiu**, un esforç conjunt de tots els museus públics (enguany els museus privats han tingut fortes dificultats per formar-ne part, tot i que Cal Pal sí que hi participa) per fer gaudir el públic amb més de quaranta propostes artístiques interessants i refrescants, s'han posat en marxa i s'allargaran tot l'estiu respectant les mesures sanitàries que estiguin vigents a cada moment, i s'han confegit enterament amb producció nacional de qualitat.

El programa de Patrimoni anomenat *Primera pedra* continua, a partir d'ara molt lligat al programa dedicat al paisatge del Departament de Medi Ambient, i ja ha començat a relacionar-se amb Ordenament Territorial. **Es tornaran a fer cursos i accions** a partir de l'octubre: un curs dedicat a joves que ni treballen ni estudien, un altre de dedicat a professionals de la construcció a fi que en coneguin les tècniques, i un tercer per a voluntaris i propietaris de finques amb construccions fetes amb pedra seca.

En previsió que els pronòstics no albirin un grau de seguretat alt i la propera temporada de l'Auditori no pugui celebrar-se, en el mateix context de digitalització de l'oferta cultural, es posarà en marxa una iniciativa que sorgirà dels treballs endegats amb l'Asma per promoure el talent dels músics i grups nacionals, els tècnics de so i de llum, etc.

La **Unitat de Dinamització i Inspecció** ha reprès l'activitat la segona setmana de juny amb la 'normalització' de l'activitat econòmica, i la intensificarà tot reinventant formats a fi de recuperar la presència. És interessant palesar que l'Àrea de Política Lingüística, durant la situació d'emergència sanitària, ha hagut de centrar els esforços en l'àmbit de l'**assessorament lingüístic** en un període en què el



volum de correccions s'ha incrementat de forma considerable.

Durant el segon semestre d'enguany es posarà en marxa una **campanya de dinamització lingüística** per afavorir l'activitat de les empreses de disseny i comunicació.

Finalment, des del Departament de Patrimoni Cultural es treballa sobre el patrimoni immaterial. Es vol destacar especialment el projecte que s'està portant a terme d'exposició virtual dedicada enterament a la COVID-19, però que també analitza en clau de present, passat i futur el món de les pandèmies i la seva relació amb el país. El seu nom és *L'Andorra resilient*. Es tracta d'una mostra de participació ciutadana plantejada en col·laboració amb la Secretaria d'Estat d'Igualtat i Participació Ciutadana.

Encamp, 13 de juliol del 2020

Montserrat Planelles Agramunt  
Directora del Departament de Promoció Cultural  
Xavier Llovera Massana  
Director del Departament de Patrimoni Cultural  
Joan Sans Urgell  
Director del Departament de Política Lingüística

## Edicte

La síndica general, d'acord amb les previsions de l'article 90 del Reglament del Consell General,

Disposa

Publicar la resposta del Govern a les preguntes formulades per la M. I. Sra. Susanna Vela Palomares, consellera general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 4 de juny del 2020, relatives a **la presa de temperatura per part de comerços, llocs de treball i altres establiments**, i publicades en el Butlletí del Consell General número 41/2020, del 5 de juny.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 17 de juliol del 2020

Roser Suñé Pascuet  
Síndica General

## Ministeri de Salut Pregunta amb resposta escrita del Govern (reg. núm. 0356)

**Pregunta amb resposta escrita del Govern relativa a la presa de temperatura per part de comerços, llocs de treball i altres establiments, formulada per la M. I. Sra. Susana Vela Palomares, consellera general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.**

Es demana:

### 1. Quin ha estat i és el criteri del Govern en aquest tipus d'actuacions?

Durant tota la pandèmia, el Govern ha establert la normativa necessària per dictar les mesures organitzatives i de protecció davant de la situació d'emergència, i ha emès notes informatives i avisos amb les recomanacions que cal seguir per contenir la propagació del virus, tant per als ciutadans com per a les empreses.

En cap moment no s'ha establert com a obligació o s'ha inclòs com a recomanació per detectar contagis la presa de la temperatura corporal per a l'accés dels clients als d'establiments. Des del punt de vista de la salut pública, no seria una mesura adequada donat que la febre no és un símptoma que determini la infecció per la COVID-19.

Així, hi ha un percentatge de persones contagiades asimptomàtiques que no presenten febre; la febre no sempre és un dels símptomes presents en pacients simptomàtics, en particular en els primers estadis del desenvolupament de la malaltia, i, d'altra banda, pot haver-hi persones que presentin temperatures elevades per causes alienes al coronavirus.

El Govern ha fomentat altres mesures de protecció que sí que tenen evidència d'efectivitat, com poden ser les mesures de distanciament social, els grups de convivència, la higiene de mans, la neteja i desinfecció de les superfícies de contacte i l'ús de les mascaretes. En aquest sentit, s'adjunta un tall de la roda de premsa del 28 de maig en què el ministre de Salut indica que prendre la temperatura abans d'entrar a un establiment pot generar una falsa sensació de seguretat:

<https://www.andorradifusio.ad/noticies/ministre-salut-considera-prendre-temperatura-abans>

Per altra banda, l'Agència Andorrana de Protecció de Dades va emetre una nota informativa, tal com van fer altres agències de protecció de dades d'altres països, que conclouia que la presa de temperatura a clients d'establiments comercials i allotjaments

turístics entrava en conflicte amb la normativa andorrana de protecció de dades.

**2. Quin és l'abast legal d'aquestes actuacions i a on han estat publicades?**

El Govern no ha regulat ni ha publicat recomanacions per a aquest tipus d'actuacions durant la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia de SARS-CoV-2; per tant, el seu abast legal hauria de ser analitzat segons el que s'estableix en la legislació següent:

- Constitució del Principat d'Andorra.
- Llei 15/2003, del 18 de desembre, qualificada de protecció de dades personals.
- Decret del 9-06-2010 d'aprovació del Reglament de l'Agència Andorrana de Protecció de Dades.

S'adjunta la Nota informativa emesa per l'Agència Andorrana de Protecció de Dades (APDA) que analitza la legitimitat de la presa de temperatura a clients d'establiments comercials i allotjaments turístics (vegeu l'annex 1: Nota informativa APDA).

Andorra la Vella, 16 de juliol del 2020

Joan Martínez Benazet  
Ministre de Salut



## **NOTA INFORMATIVA SOBRE LA LEGITIMITAT DE LA PRESA DE TEMPERATURA A CLIENTS D'ESTABLIMENTS COMERCIALS I ALLOTJAMENTS TURÍSTICS.**

### **QÜESTIÓ**

És legítima la presa de temperatura corporal de clients per tal de permetre'n l'entrada a establiments comercials i a allotjaments turístics?

### **NORMATIVA APLICABLE**

- Constitució del Principat d'Andorra, (BOPA núm. 24, de 04-05-93)
- Llei 15/2003, del 18 de desembre, Qualificada de Protecció de Dades Personals
- Decret del 9-06-2010 d'aprovació del Reglament de l'Agència Andorrana de Protecció de Dades.

### **CONSIDERACIONS**

#### **1) La legitimitat del tractament de dades.**

La normativa andorrana defineix com a tractament de dades «*tota operació aplicada o realitzada sobre dades personals, sigui o no sigui de forma automatitzada*» (art. 3 Llei 15/2003) com són la recollida, el registre, l'organització, la conservació, l'elaboració o la modificació, extracció, consulta, utilització, comunicació per transmissió, difusió o qualsevol altra forma que en faciliti l'accés, la comparació o la interconnexió, el bloqueig, la supressió o la destrucció (art. 5 del Reglament).



El dret a la protecció de dades és un dret reconegut per la Constitució andorrana i si la nostra normativa engloba **qualsevol tractament de dades com a digne de protecció, la presa de temperatura corporal dels clients d'un establiment comercial o turístic serà il·legítima si no es compleixen amb les disposicions previstes per aquesta normativa**, independentment si s'utilitzen mitjans electrònics (com per exemple, càmeres tèrmiques) o tradicionals per la presa de la temperatura.

Així doncs, tal com preveu la llei de protecció de dades, la presa de temperatura **només serà legítima si:**

- Es disposa del **consentiment exprés** de la persona afectada, o bé
- Es tracti d'una **obligació legal** concreta imposada per l'autoritat sanitària.

D'una anàlisi de la normativa que ha emès el Ministeri de Salut durant les darreres setmanes arran de la presa de mesures excepcionals arran de la crisi de la COVID-19, **no trobem cap menció concreta a una obligació dels comerços o establiments turístics a controlar la temperatura de la seva clientela o la de garantir que els clients que accedeixin als seus establiments no presentin símptomes** (com sí que trobem mencions a què els empresaris han de controlar que els seus treballadors no presentin símptomes o que els alumnes amb febre o similars no acudeixin als centres escolars).

L'única menció que trobem és a l'[Avis del 26-3-2020 referent a les recomanacions per fer front a la infecció pel nou coronavirus \(SARS-CoV-2\), en relació amb les mesures excepcionals que s'han d'aplicar en el moment d'anar a comprar](#) i diu així:

*«El Ministre de Salut informa sobre les recomanacions en relació a les mesures excepcionals que s'han d'aplicar en el moment d'anar a comprar. A més de seguir les normes generals de seguretat alimentària i les normes de prevenció de la malaltia que facilitin les autoritats competents, per anar a comprar els aliments amb seguretat cal tenir en compte les recomanacions següents:*

*És important que no sortiu si teniu símptomes respiratoris o febre. En aquests casos demaneu ajuda a algú perquè vagi a comprar per vosaltres i eviteu qualsevol contacte amb altres persones.».*

Velem doncs com aquesta recomanació, que no decret, va adreçada, no als responsables d'establiments comercials, sinó als propis usuaris dels mateixos així que podríem afirmar que l'autoritat competent no ha dictat cap norma legal que empari la presa de temperatura per permetre l'entrada d'establiments comercials. Així doncs, tal presa de temperatura només podrà dur-se a terme si es disposa del consentiment de la persona interessada.

Tal com estableix la normativa andorrana, el consentiment serà *«tota la manifestació*



*de voluntat que sigui lliure específica, clara, indubtable i informada, mitjançant la qual l'interessat consenti el tractament de dades personals que l'afectin» (art. 5 del Reglament). Aquesta manifestació informada passarà perquè la persona interessada sigui informada de les circumstàncies següents:*

- a) Identitat del responsable del tractament.*
- b) Finalitat del tractament de les dades sol·licitades.*
- c) Destinataris o tipus de destinataris de les dades.*
- d) Drets d'accés, rectificació i supressió de les seves dades i com pot exercir-los.*
- e) Del seu dret a no atorgar el consentiment per al tractament de les dades, i de les conseqüències de no atorgar-lo»(art. 13 de la Llei 15/2003).*

**Així, la persona interessada, un cop informada d'aquestes circumstàncies podrà consentir lliurement al tractament de les seves dades personals.**

## **2) Proporcionalitat, adequació i eficàcia de la mesura:**

D'acord amb l'art. 6 del Reglament:

*«Perquè es puguin recollir i es puguin tractar, les dades personals han de ser obligatòriament i en tot cas:*

- 1. obtingudes i tractades de manera lleial i lícita;*
- 2. recollides per a finalitats determinades, explícites i legítimes i no ser tractades posteriorment de manera incompatible amb aquestes finalitats;*
- 3. adequades, pertinents i no excessives en relació amb les finalitats per a les quals són recollides i per a les quals posteriorment es tracten;*
- 4. exactes i, quan sigui necessari, actualitzades; cal prendre totes les mesures raonables perquè les dades inexactes o incompletes respecte a les finalitats per a les quals s'han recollit, o per a les quals s'han tractat posteriorment, siguin suprimides o rectificades;*
- 5. conservades sota una forma que permeti la identificació de les persones interessades durant un període que no sigui superior al necessari per a les finalitats per a les quals s'han recollit o per a les quals es tractin posteriorment.*

*El compliment de les obligacions precedents recau sobre el responsable del tractament, del qual s'ha d'indicar clarament el nom o la raó social quan es faci la recollida de les dades.».*



Així doncs hem d'analitzar si la presa de temperatura és una mesura adequada, pertinent i no excessiva en relació amb la prevenció de la pandèmia de la COVID-19.

El Grup de Treball de l'Article 29 senyalà que qualsevol tractament de dades personals, amb independència de quina base legal tinguessin els mateixos, suposava la necessitat de dur a terme una avaluació de proporcionalitat per tal de comprovar si aquell tractament concret era necessari i adequat per assolir l'interès legítim buscat i si les mesures adoptades impliquessin una intromissió mínima als drets a la vida privada i al secret.

Així doncs convé afirmar que el dret a la protecció de dades no és un dret absolut sinó que ha de valorar-se en funció a la seva funció a la societat i ponderar-lo amb altres drets fonamentals en base al principi de proporcionalitat.

Per això durem a terme un test de proporcionalitat en el que analitzarem:

- **La legitimitat de la mesura.** Abans d'analitzar si la mesura és proporcional o no convindrà provar que el responsable de tractament està legitimat a dur a terme aquesta privació de drets. Com s'ha analitzat en l'apartat anterior, l'única legitimitat que podria emparar aquesta recollida seria que es disposés del consentiment exprés dels interessats per a aquesta recollida.
- **La idoneïtat de la mesura.** En el cas que ens ocupa la problemàtica rau que la presa de temperatura no és la mesura més idònia per a la finalitat buscada ja que la febre no és un símptoma que determini la infecció per COVID-19 o no. Al tractar-se d'una mesura que pot suposar una limitació de drets fonamentals la interpretació sobre la idoneïtat ha de ser més restrictiva i exigent.
- **La necessàritat de la mesura.** La mesura de prendre la temperatura no és necessària per assolir la finalitat buscada ja que existeixen altres mesures menys lesives que puguin aconseguir el mateix resultat. Per exemple, en el cas d'establiments turístics com són els hotels, la presa de temperatura es podria substituir per una declaració de corresponsabilitat voluntària signada pel propi interessat.
- **La valoració del risc.** En el cas presentat a més a més d'un risc evident per a la privacitat de l'interessat detectem que la mesura plantejada podria suposar una altra vulneració d'un dret constitucional com és el de la igualtat, ja que condicionar l'entrada a un establiment en base a la temperatura corporal dels potencials clients derivarien en tractes discriminatoris.

Per tot això podem afirmar que la mesura descrita **no és proporcional** i per tant, resulta incompatible amb la normativa andorrana de protecció de dades.



## **CONCLUSIÓ**

**La presa de temperatura en establiments comercials i d'allotjament turístic entra en conflicte amb la normativa andorrana de protecció de dades ja que es tracta d'una mesura il·lícita que no s'empara en cap norma legal i suposa un tractament de dades desproporcionat a la finalitat perseguida.**

## Butlletí del Consell General

---

Dipòsit legal: And. 262/94  
ISSN 1024-9044

Preu de l'exemplar: 0,90 €  
Subscripcions: Tel. 877877